

Lausuntopyyntö HE YO- ja AMK-lain muuttamiseksi

1. Lausunnonantaja:

Vastaajien määrä: 1

Lausunnonantajan nimi (organisaatio)	Lausunnon lähettäjä (henkilö)	Puhelinnumero	Sähköpostiosoite
Tampereen tekniikan tieteentekijät ry.	Marko Helenius	040-8490758	marko.t.helenius@tut.fi

Lausunnonantaja

2. Tampere3

Vastaajien määrä: 1

	kyllä	ei	ei kantaa	Yhteensä	Keskiarvo
Lausunnonantajan näkemys	0	0	1	1	3

3. Mitä hyötyjä yhdistymisellä saavutettaisiin? Liittykö yhdistymiseen uhkia?

Vastaajien määrä: 1

- Yhdistyminen voi tuottaa nykyisiä tamperelaisia yliopistoja vahvemman monitieteisen tutkimusyliopiston. Potentiaalisten hyötyjen realisoimiseksi keskeistä on suojata perustuslain yliopistoille takaama itsehallinto sekä tieteen, taiteen ja ylimmän opetuksen vapaus.

4. Pidättekö ehdotusta siirtymän toteuttamistavasta (voimaanpanolaki) kannatettavana?

Vastaajien määrä: 1

	kyllä	ei	ei kantaa	Yhteensä	Keskiarvo
Lausunnonantajan näkemys	0	1	0	1	2

5. Muutosehdotukseenne voimaanpanolain säännöksiin ja perusteluihin:

Vastaajien määrä: 1

- Tampereen uuden yliopiston ensimmäisen hallituksen valinta täytyy tehdä tavalla, joka takaa yliopistolain itsehallinnon vaatiman edustuksellisuuden. Ehdotettu yhdistyvien yliopistojen hallitusten nimitysvalta tarkoittaisi hallituksen itsetäydennystä, joten vastustamme sitä. On myös huomattava, että HE:ssä suhdetta perustuslakiin arvioitaessa viitattu Aalto-yliopiston perustamisessa noudatettu hallituksen valintamenettely on tapahtunut toisissa olosuhteissa: silloin yhdistyneiden julkisoikeudellisten yliopistojen hallituksissa oli kolmikantaedustus ja yliopistoyhteisön enemmistö, kun taas TaY:n ja TTY:n hallituksissa yhdessä on enemmistö yliopistoyhteisön ulkopuolisia jäseniä. Perustuslakivaliokunta on lausunnoissaan pitänyt keskeisenä, että valta hallituksen valinnasta tosiasiallisesti säilyy yliopistoyhteisöllä myös säätiöyliopistoissa.

Ensimmäisen hallituksen nimittämisvallan osoittaminen yhdistyvien yliopistojen monijäsenisten toimielinten yhdessä käytettäväksi vastaisi siirtymävaiheen järjestelynä perustuslain 123 §:n itsehallintosäännöksestä seuraavia vaatimuksia. Toisena vaihtoehtona on mahdollista, että uusi yliopisto yliopistolain mukaisesti valitsee monijäsenisen hallintoelimen (YOL 26 §), joka sitten valitsee hallituksen. Joka tapauksessa esitämme, että monijäsenisen hallintoelimen pitää valita hallitus.

Myös hallituksen valintaa valmistelevalle nimityskomitealle tulee toteutua yliopistoyhteisön valta hallituksen valinnassa. Nyt HE esittää nimityskomiteaan puolet perustajien ja puolet yhdistyvien korkeakoulujen nimeämiä. Kun sen lisäksi perustetun säätiön säännöissä nimityskomitean puheenjohtajaksi asetetaan perustajien nimeämä jäsen, on valta valintaa valmistelevalle nimityskomitealle lain vastaisesti yliopistoyhteisön ulkopuolella.

Myös hallituksen jäsenten toimikaudet ja niiden pituus kuuluvat monijäsenisen hallintoelimen päätettäväksi, joten niitä koskevat kohdat on poistettava.

Yliopistolain vastaisesti valitulle säätiön hallitukselle ei tule antaa oikeutta tehdä päätöksiä, sitoumuksia tai oikeustoimia uuden yliopiston lukuun.

Voimaanpanolaissa ei esitetä mitään monijäsenisen toimielimen valinnan aikataulusta. Esitämme, että monijäseninen toimielin pitäisi valita mahdollisimman pian, viimeistään huhtikuun 2018 loppuun mennessä. Näin varmistettaisiin uuden yliopiston päätöksentekokyky, perustuslain ja yliopistolain mukainen yliopistoyhteisön osallistuminen päätöksentekoon sekä siirtyminen siirtymävaiheesta yliopiston normaaliin hallintoon mahdollisimman pian.

6. Opetusyhteistyö

Vastaajien määrä: 1

	kyllä	ei	ei kantaa	Yhteensä	Keskiarvo
Lausunnonantajan näkemys	0	0	1	1	3

7. Mitä hyötyjä ja haittoja säännöksestä seuraisi?

Vastaajien määrä: 1

- Suurin uhka on yliopistojen autonomian menettäminen, sillä yliopistohenkilökunta ei suoraan osallistu yliopiston hallituksen ja hallinnon nimittämiseen. Yliopistojen autonomia on määritelty perustuslaissa ja nykyinen ehdotus on ristiriidassa tämän kanssa.

Tampere3:n kontekstissa uusi mahdollisuus yhteistyöhön yliopiston ja ammattikorkeakoulun kesken tuntuu toiminnallisesti mielekkäältä. Tutkimuksen ja opetuksen yhteyden tulee kuitenkin säilyä yliopisto-opinnoissa. Tutkimukseen perustuvaa korkeinta opetusta antavana tahona yliopiston on varmistettava opetuksen laatu. Opetuksen ulkoa ostaminen vaarantaa yliopistotasoisesta opetuksen.

Henkilöstövaikutukset on selvitettävä ja huomioitava, erityisesti liittyen yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen väliseen suhteeseen ja työnjakoon.

8. Muutosehdotukseenne opetusyhteistyötä koskevaan säännösluonnokseen ja sen perusteluihin:

Ei vastauksia.

9. Koulutuksen siirto

Vastaajien määrä: 1

	kyllä	ei	ei kantaa	Yhteensä	Keskiarvo
Lausunnonantajan näkemys	0	0	1	1	3

10. Mitä hyötyjä ja haittoja säännöksestä seuraisi?

Ei vastauksia.

11. Muutosehdotukseenne koulutuksen siirtoa koskevaan säännösluonnokseen ja sen perusteluihin:

Ei vastauksia.

12. Ammattikorkeakoulujen hallintokieli

Vastaajien määrä: 1

	kyllä	ei	ei kantaa	Yhteensä	Keskiarvo
Lausunnonantajan näkemys	0	0	1	1	3

13. Mitä hyötyjä ja haittoja säännöksestä seuraisi?

Ei vastauksia.

14. Muutosehdotukseenne ammattikorkeakoulujen hallintokieltä koskevaan säännösluonnokseen ja sen perusteluihin:

Ei vastauksia.

15. Muuta lausuttavaa ehdotuksesta

Vastaajien määrä: 1

- On huomioitava, että toimeenpanolaki muodostaa pohjan yliopiston sääntöjen luomiselle. Myös säätien säännöt tulisi arvioida osana kokonaisuutta.

Sivulla 34 oleva viittaus henkilöstön eturistiriitoihin ja yhteistyökyvyttömyyteen vaikuttaa henkilöstön ammattiympäryyden ja -osaamisen aliarvioimiselta.

Lausunnon pohjana on käytetty professori Kaarlo Tuorin Tampereen yliopiston ylioppilaskunnalle 18.2.2017 antamaa lausuntoa.

Tämä lausunto on kahden henkilöstöjärjestön yhteinen lausunto; Tampereen yliopiston tieteentekijät (Tatte ry.) ja Tampereen tekniikan tieteentekijät ry. (3T). Tätä lausuntoa on myös muotoiltu yhdessä Professoriliiton Tampereen yliopiston osasto (pj. Mari Hatavara), Tampereen yliopiston henkilökuntayhdistyksen (pj. Jorma

Viikki) ja Tampereen yliopiston opetusalan yhdistyksen (pj. Auli Kulkki-Nieminen) kanssa.